

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 254/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 113/2017 z 19. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 5 Tos 113/2017 a jeho uznesením z 19. decembra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 96/2010 z 13. septembra 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 109/2014 z 30. apríla 2015 bol sťažovateľ (spolu s ďalšími osobami) uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu prevádzačstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d), ods. 4 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní desať rokov a trest vyhostenia v trvaní 10 rokov.

Sťažovateľ sa v tejto trestnej veci návrhom doručeným okresnému súdu 13. októbra 2015 domáhal povolenia obnovy konania. V návrhu poukázal najmä na skutočnosť, že konanie bolo vykonané ako proti ušlému, čím mu bolo odopreté právo účinne sa obhajovať, pričom sa po celú dobu neskrýval a pravidelne sa hlásil na cudzineckej polícii.

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Nt 80/2015 z 30. marca 2017 rozhodol tak, že návrh na povolenie obnovy konania zamietol, pretože nezistil dôvody obnovy konania podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým rozhodnutím z 19. decembra 2017 zamietol ako nedôvodnú.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ okrem iného uviedol:

„V návrhu na povolenie obnovy konania som namietal okrem iného nesplnenie podmienok na konanie proti ušlému vo vyššie uvedenej trestnej veci.

... Vzhľadom na uvedené som žiadal, aby konajúci súd, v prípade, že bude mať za to, že neboli v mojom prípade splnené podmienky na obnovu konania vo vyššie uvedenej trestnej veci, považoval môj návrh na povolenie obnovy konania a jeho doplnenia za návrh na opätovné prejednanie mojej veci súdom v mojej prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 Trestného poriadku.

... Proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica som podal v zákonnej lehote sťažnosť, v ktorej som opätovne okrem iného žiadal v prípade, že Krajský súd v Banskej

Bystrici moju sťažnosť odmietne ako nedôvodnú, aby prikázal Okresnému súdu v Banskej Bystrici konať podľa § 362 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko môj návrh na povolenie obnovy konania je potrebné podľa obsahu posudzovať aj ako návrh na opätovné prejednanie mojej trestnej veci súdom v mojej prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 Trestného poriadku.

... Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 5Tos/l 13/2017 zo dňa 19.12.2017 moju sťažnosť zamietol a k mojej žiadosti, aby sa môj návrh na povolenie obnovy konania posudzoval aj ako návrh na opätovné prejednanie mojej trestnej veci súdom v mojej prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 Trestného poriadku na str. 4 uznesenia uviedol: Pokiaľ ide o ďalšiu časť sťažnosti odsúdeného, kde obhajca odsúdeného alternatívne navrhoval aby krajský súd vo veci rozhodol aj v zmysle § 362 Trestného poriadku, teda, že neboli splnené podmienky konania voči ušlému voči odsúdenému [REDACTED], tu krajský súd dáva do pozornosti obhajcovi, že s takýmto jeho návrhom sa nemožno stotožniť... Pokiaľ teda odsúdený podal návrh na povolenie obnovy konania, nie je možné v rámci tohto konania rozhodnúť aj o tom, že boli porušené ustanovenia konania voči ušlému, keďže konanie voči ušlému je uvedené v inej hlave a v inom diele Trestného poriadku, než je konanie pri povolávaní o obnove konania. Pokiaľ by sa chcel odsúdený úspešne domáhať toho, že boli porušené ustanovenia konania voči ušlému voči jeho osobe, musí podať nový návrh, ktorý bude korešpondovať s postupom v zmysle ustanovení 7.hlavy 5 dielu Trestného poriadku.

... Mám za to, že konaním Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo porušené moje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko konaním súdu mi bola odňatá možnosť sa domáhať sa môjho práva na opätovné prejednanie veci podľa § 362 ods. 1 Trestného poriadku, hoci som splnil všetky podmienky, ktoré predpokladá hypotéza právnej normy uvedenej v § 362 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko som návrh podal v šesťmesačnej lehote a uviedol som skutočnosti, pre ktoré neboli splnené podmienky na vedenie konania voči ušlému podľa § 358 a nasl. Trestného poriadku.

Nemožno sa stotožniť s tvrdením súdu o tom, že mám podať nový návrh, keďže takíto návrh by bol podaný po lehote, a teda oneskorene, ako aj vzhľadom na vyššie uvedené

zásadu v § 60 ods. 2 Trestného poriadku, a síce, že podanie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené.

Porušenie považujem za o to závažnejšie, že nerozhodnutím súdu o návrhu na opätovné prejednanie veci podľa § 362 Trestného poriadku bolo, okrem práva na súdnu ochranu, zároveň porušené moje právo na prerokovanie veci v mojej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.“

4. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ požiadal, aby mu ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti ustanovil advokáta a po spísaní kvalifikovanej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tos/113/2017 a jeho uznesením č.k. 5Tos/113/2017 zo dňa 19.12.2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa, a to právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 5Tos/113/2017 zo dňa 19.12.2017 a vracia mu vec na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania, do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011).

9. Podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdení, že postupom krajského súdu, ktorý rozhodol iba o sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu o nepovolení obnovy konania, mu bola odňatá možnosť domáhať sa práva na opätovné prejednanie veci podľa § 362 ods. 1 Trestného poriadku, čím bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. V zmysle § 358 Trestného poriadku možno konanie proti ušlému vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva. Konanie proti ušlému je osobitným spôsobom konania podľa Trestného poriadku, v rámci ktorého je obsiahnutá právna úprava postupu v prípade, ak v priebehu konania alebo po právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku odpadnú dôvody zakladajúce vykonanie konania proti ušlému.

Podľa § 362 ods. 1 Trestného poriadku má odsúdený v konaní podľa tohto dielu právo podať návrh na opätovné prejednanie svojej veci súdom v jeho prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 do uplynutia šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o trestnom stíhaní alebo odsúdení, najneskôr však v príslušnej premlčacej dobe ustanovenej v Trestnom zákone.

12. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uviedol, že okresný súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, ktorému preto nebolo možné vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, a keďže okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil dostatočne a presvedčivo, krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkázal, keďže opakovať právne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné.

Krajský súd k časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ alternatívne navrhoval, aby krajský súd vo veci rozhodol aj v zmysle § 362 Trestného poriadku, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že s takýmto návrhom sa nemožno stotožniť, keďže v rámci konania

o povoľovaní obnovy konania nie je možné rozhodnúť aj o tom, že boli porušené ustanovenia konania proti ušlému.

13. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07), a preto možno ich namietané porušenie preskúmať spoločne.

14. Ústavný súd poukazuje na základné právo na odôvodnenie rozhodnutia, poukazujúc pritom aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej právo na spravodlivý súdny proces zahŕňa aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

15. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd zaujal k námietkam sťažovateľa stanoviská, ktoré sa nejavia ako ústavne nekonformné, teda nie sú arbitrárne, ale ani zjavne neodôvodnené.

16. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že žiadosť sťažovateľa o opätovné prejednanie veci podľa § 362 Trestného poriadku bola postúpená trestnému senátu okresného súdu, ktorý sťažovateľa odsúdil. Túto skutočnosť uviedol už okresný súd v uznesení sp. zn. 3 Nt 80/2015 z 30. marca 2017, ktorým zamietol návrh na povolenie obnovy konania, a to na stranách 4 a 5 uznesenia, kde je uvedené:

„Konanie proti ušlému je osobitným spôsobom konania podľa Trestného poriadku... Nakol'ko sa jedná o osobitný proces, nie je možné tým dôvodiť návrh na povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a preto [súd v súlade s procesným návrhom odsúdeného predložil jeho podania v tejto veci príslušnému senátu na postup podľa §562 ods. 2 cit. zákona, aby sa v prípade splnenia zákonných podmienok zachovalo ústavné

oprávnenie obvineného zúčastniť sa osobne všetkých fáz konania, dôležitých pre konečné rozhodnutie.“

17. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

18. Vzhľadom na to, že v prípade sťažovateľa ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu jeho základných práv, ústavný súd nerozhodoval o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018